

Національний університет
«Одеська юридична
академія»

ЦЕНТР
українсько-європейського
наукового співробітництва

Центр українсько-
європейського наукового
співробітництва

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

УПРАВЛІННЯ НАУКОВИМИ ТА ОСВІТНІМИ ПРОЄКТАМИ

28 листопада – 8 січня 2023 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

УДК 001.89+37.014(063)

У67

Голова організаційного комітету:

Дикий Олег Вікторович – кандидат юридичних наук, доцент, декан факультету кібербезпеки та інформаційних технологій Національного університету «Одеська юридична академія», експерт з акредитації освітніх програм Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Члени організаційного комітету:

Ульянова Галина Олексіївна – доктор юридичних наук, професор, проректор з навчальної роботи Національного університету «Одеська юридична академія»;

Динту Валерія Аркадіївна – кандидат юридичних наук, магістр державного управління Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü (м. Анкара, Туреччина), член асоціації адвокатів м. Нью-Йорк, доцент кафедри криміналістики Національного університету «Одеська юридична академія»;

Слатвінська Валерія Миколаївна – асистент кафедри кібербезпеки Національного університету «Одеська юридична академія», освітній менеджер з управління цифровізацією та імплементації штучного інтелекту, номінант конкурсу «Молодий вчений року» за напрямом «Інформаційні технології та кібербезпека».

Управління науковими та освітніми проєктами : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 28 листопада – 8 січня 2023 року. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2023. – 200 с.

ISBN 978-617-554-097-8

У збірнику представлено матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Управління науковими та освітніми проєктами» (28 листопада – 8 січня 2023 року).

УДК 001.89+37.014(063)

© Національний університет «Одеська юридична академія», 2023

© Центр українсько-європейського наукового співробітництва, 2023

ISBN 978-617-554-097-8

ЗМІСТ

Інноваційні освітні технології в системі військової освіти Аксьонова О. М.	8
Цинізм як соціальний вибір Атрошенко В. В.	11
Академічна добросесність як складова академічної культури Бааджи Н. П.	15
Роль соціально-гуманітарної підготовки у формуванні професійних якостей майбутніх фахівців Бабишена М. І.	20
Досвід online навчання за освітньою програмою «Ландшафтний дизайн урбанізованого середовища» в умовах війни Баданіна В. А.	23
Засади становлення та розвитку системи підготовки кадрів вищої кваліфікації у галузі науки «Державне управління» в умовах воєнного стану Баштанник В. В.	27
Відновлення агробізнесу України в контексті забезпечення світової продовольчої безпеки Білоусько Т. Ю.	29
Методичні засади організації завдання з учбового проєктування в процесі підготовки фахівців з середовищного дизайну СВО Магістр Бондаренко І. В.	33
Методика реалізації компетентнісної моделі спеціальної підготовки викладача до педагогічної діяльності в освітніх закладах України Боягіна О. Д.	36
Проблеми та шляхи вдосконалення інституту адміністративної відповідальності за порушення правил карантину Бурченко Ю. В.	39
Flipped learning technology application in the process of training of prospective lawyers Vladyshavska V. V.	43
Актуальність формування полікультурної компетентності в контексті гуманізації освіти Волкова Л. В.	45

The use of web-quest technology in the study of pharmaceutical chemistry Наврышчук Л. М.	48
Підготовка військових лікарів до професійної комунікації засобами мережних технологій Галкіна Т. М.	51
Організація освітнього процесу студентів-митців в умовах дії воєнного стану Гоян В. В.	53
Викладання права охорони громадського здоров'я: досвід Київського національного університету імені Тараса Шевченка Гревцова Р. Ю.	56
Організація профпатологічної медичної допомоги в сучасних умовах Гречківська Н. В.	59
Використання технології коучинга при викладанні іноземної мови професійного спрямування Гродська Е. Б.	63
Впровадження інноваційних технологій на кафедрі післядипломної освіти лікарів-стоматологів Гуржій О. В.	65
Особливості викладання дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності» в умовах воєнного стану в Україні Дика А. І.	68
Модернізація вищої освіти в Україні: сучасні виклики та перспективи Дикий О. В.	70
Психологічні та комунікативні аспекти групової і командної роботи здобувачів вищої освіти в умовах військового стану Динту В. А.	71
Кібербезпека України в умовах повномасштабної війни Дубовой В. В.	74
Стратегії проектування дослідної діяльності студентів-сурдопедагогів Замша А. В.	76
Проектне навчання у вищій освіті Заяць Н. В.	79
Синонімія найменувань предметів штучного походження (на матеріалі англійської мови) Зроднікова К. В.	81

Особливості використання інтерактивних технологій навчання у закладах вищої освіти Кісіль Я. В.	84
Активізація уваги студентів під час дистанційного навчання в умовах військового стану Ковінько К. В.	89
Міжнародно-правова кваліфікація діянь Республіки Білорусь та її військово-політичного керівництва під час агресивної війни Російської Федерації проти держави Україна Козерацька О. С.	90
Вдосконалення навчального процесу вивчення іноземних мов майбутніми працівниками Національної поліції України Козубенко І. В.	94
Сучасна післядипломна медична освіта як основна сфера реалізації ідеї масової безперервної освіти Коломієць С. В.	98
Актуальні знання сучасного українського викладача: стратегії виживання та розвитку в умовах кризових трансформацій світу Компанієць В. В., Іванова О. А.	101
До питань підтримки психічного здоров'я учасників освітнього процесу в умовах війни в Україні Корольчук О. Л.	105
Системний підхід до управління науковими проектами Костенко Р. В.	110
Implementation of Blended Learning in Medical Education Mahrlamova K. H.	112
Особливості підготовки фахівців геодезії і землеустрою для відбудови у воєнний та повоєнний періоди Мазикіна О. Б.	115
Пізнавальна самостійність як невід'ємна частина процесу підготовки здобувачів вищої освіти в умовах війни Максименко В. В.	116
Розвиток критичного мислення студентів українських ЗВО в умовах військового стану Малій А. С.	120
Диверсифікація ризиків морських контейнерних перевезень у логістиці воєнного часу Михайленко М. Г.	123

Рекодифікація чинного цивільного законодавства в світлі інтеграції України у правовий простір ЄС	
Олійник О. С.	127
Проекти співпраці університетів та територіальних громад: стратегічні аспекти	
Омельяненко В. А.	131
Проектний підхід до розвитку ІТ-інфраструктури територій: портфельний аспект	
Омельяненко О. М.	134
Формування інтересу студентів медичних ЗВО до наукової роботи	
Орел-Халік Ю. В.	136
Громадянське виховання молоді та його значення в сучасному освітньому процесі ЗВО	
Павленко І. Г.	140
Особливості організації колективної роботи студентів під час дистанційного навчання	
Павленко Л. В.	142
Актуальні проблеми впровадження хмарних технологій у закладах вищої освіти	
Павленко М. П.	147
Використання новітніх психокорекційних технологій у роботі з аутичними дітьми	
Панова Л. Г.	150
Про правове забезпечення діяльності закладів вищої освіти в умовах воєнного стану	
Панькова Л. О.	153
Аналіз факторів, що формують професійне становлення фармацевтичних фахівців при вивченні організації та економіки фармації	
Печенюк В. І.	155
Поняття мультимодальності як лінгвістичного явища	
Полякова О. В.	159
Вища юридична освіта в Україні: виклики військового стану	
Регушевський Е. Є.	162
Міжнародна підтримка освіти в Україні під час війни	
Рейда О. А.	165

та перспективи : тези доповідей VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів і науковців (Дніпро, 21 березня 2019 р.) Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. С. 51–53. URL: https://duan.edu.ua/images/staff/departments/pedagogy_and_psychology/Conferences/conf_Pedagogy_2019.pdf (дата звернення: 05.01.2023).

3. Комаров В. Вища юридична освіта України: нові виміри *Право України*. 2017. № 10. С. 20–37 URL: https://rd.ua/storage/attachments/Комаров_2017_Вища%20юридицна%20освіта%20України.pdf (дата звернення: 05.01.2023).

4. Волкова Н. П. Психолого-педагогічний супровід студентів засобами інтерактивних технологій навчання *Сучасна вища освіта: проблеми та перспективи* : тези доповідей VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів і науковців (Дніпро, 21 березня 2019 р.). Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. С. 53–56. URL: https://duan.edu.ua/images/staff/departments/pedagogy_and_psychology/Conferences/conf_Pedagogy_2019.pdf (дата звернення: 05.01.2023).

МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА ОСВІТИ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Рейда О. А.

*старший викладач кафедри іноземних мов
Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква, Київська область, Україна*

«Вплив війни на освіту породжує низку гуманітарних і соціальних проблем. Школи та університети зазнають бомбардувань, обстрілів та підпалів. Дітей, вчителів та викладачів убивають, травмують, викрадають або безпідставно затримують, освітні установи використовують як бази, казарми або центри затримання. Такі дії позбавляють величезну кількість учнів та студентів їхнього права на освіту, руйнуючи фундамент, на якому громади будують своє майбутнє. У багатьох країнах збройні конфлікти продовжують руйнувати не лише шкільну інфраструктуру, але й надії та прагнення цілих поколінь» – наголошено в Декларації про безпеку шкіл, що є політичним зобов'язанням щодо захисту освіти під час збройних конфліктів, яке взяло на себе 114 держав (Safe Schools Declaration, 2015).

На жаль, сьогодні Україна перебуває серед країн, у яких діти живуть в умовах війни. Через широкомасштабну російську агресію проти України мільйони українських дітей вимушені перервати навчання, стати ВПО в регіони України, де безпекова ситуація краща, або втікати до інших країн, за кордон. Тисячі закладів освіти було пошкоджено внаслідок варварських обстрілів і бомбардувань російської армії, сотні з них повністю зруйновано. Уведення воєнного стану, скорочення економічної активності призвели до значного дефіциту, від якого страждають державний та місцеві бюджети, а також до істотного зменшення видатків на освіту, оскільки всі можливі ресурси необхідно мобілізувати для задоволення оборонних і гуманітарних потреб.

У цей скрутний час ця проблема є украй актуальною, важливою й життєво необхідною залишається постійна підтримка України з боку міжнародних донорів та партнерів із розвитку. Основними майданчиками для діалогу з міжнародними партнерами став Освітній кластер: Україна11 та Секторальна робоча група «Освіта і наука» при Міністерстві освіти і науки України (СРГ «Освіта і наука»)12, учасниками якої є міжнародні організації, дипломатичні представництва іноземних держав, неурядові організації та проекти, які реалізують програми підтримки української освіти й науки. Перелік учасників є дуже широким та відкритим до приєднання. СРГ «Освіта і наука» координує залучення й використання міжнародної допомоги, спрямованої на підтримку реалізації державної політики для досягнення заявлених стратегічних пріоритетів у сфері освіти та науки. В умовах російської агресії МОН активно використовує Секторальну робочу групу «Освіта і наука» як майданчик для діалогу з максимально широким колом партнерів та друзів України з метою формування міжнародної коаліції на підтримку української освіти й науки. СРГ «Освіта і наука» використовує формат надзвичайних (відбулися 15 березня й 9 травня 2022 р.) та планових засідань, а також тематичних підгруп, у яких обговорюються поточні виклики в освітньому секторі в умовах воєнного стану й формуються пропозиції для керівництва МОН. Вже відбулися засідання тематичних підгруп «Професійна (професійно-технічна) освіта», «Цифрова трансформація освіти і науки», «Психологічна підтримка і допомога». З метою інформування про поденну ситуацію в українській освіті з березня 2022 р. МОН регулярно надсилає міжнародним партнерам «Огляд поточного стану освіти і науки України в умовах російської агресії» українською та англійською мовами, який також оприлюднюється13 на офіційному вебсайті МОН.

Міністерство освіти і науки України розробило 11 проектних пропозицій14 для покриття першочергових потреб сфери освіти на період воєнного стану, що відповідають ключовим пріоритетам освітньої

політики. Їх вчасна імплементація може мінімізувати освітні втрати та підвищити стійкість української освіти в умовах війни.

Для забезпечення комунікації з міжнародними партнерами, громадськими організаціями, зарубіжними міністерствами та іншими зацікавленими сторонами створено двомовний розділ вебсайту МОН «Підтримка освіти і науки України під час війни», де розміщується актуальна інформація про невідкладні потреби системи освіти й науки та пріоритетні завдання секторальної політики.

Серед інших ініціатив:

– звернення (надіслано 1 березня 2022 р.) до Групи супроводу Болонського процесу та ключових структур Європейського простору вищої освіти щодо виключення рф із інституційних і міжурядових відносин Європейського реєстру забезпечення якості вищої освіти (EQAR), Європейської асоціації університетів (EUA), Європейської асоціації забезпечення якості вищої освіти (ENQA), Європейської асоціації закладів вищої освіти (EURASHE), мережі національних інформаційних центрів з академічного визнання та мобільності (ENIC-NARIC Networks);

– звернення до більш ніж 30 великих видавництв, компаній і наукових організацій, таких як Clarivate, Elsevier, Springer Nature, John Wiley & Sons, Oxford University Press, Cambridge University Press, SAGE Publications, Emerald Publishing, Institute of Electrical and Electronics Engineers, Royal Society of Chemistry та ін., яким належать провідні електронні ресурси наукової інформації, щодо припинення співпраці з установами й громадянами рф.

– запроваджено й обмеження фінансової та нефінансової підтримки російських державних чи підконтрольних державі організацій за програмами ЄС, «Євратом» і держав-членів ЄС. Єврокомісія призупинила участь російських державних органів або пов'язаних із ними установ у всіх поточних грантових угодах, а також здійснення всіх платежів у межах програм Horizon 2020, Horizon Europe, Euratom і Erasmus+. За цими програмами не укладатимуться нові контракти чи угоди з представниками рф.

Отже, в умовах війни порушується базове право людини на освіту, яка перетворюється на об'єкт військової агресії – мішенями стають як учасники освітнього процесу (учні, вчителі, студенти, викладачі, управлінці, науковці), так і освітня інфраструктура (будівлі закладів освіти усіх рівнів). Міжнародна спільнота докладє чимало зусиль із розроблення механізмів захисту освіти в умовах надзвичайних ситуацій та військових дій. Напрацювання з цього питання сьогодні є цінними для України, що актуалізує аналіз дієвих міжнародних документів і практик.

Література:

1. Вища освіта в Україні під час воєнного стану. URL: <https://it-kharkiv.com/vyshha-osvita-vukrayini-pid-chas-voennogo-stanu/>
2. Конституція України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Ольшанська О. В. Формування освітніх програм нового покоління в контексті підвищення автономії університетів. *Вісник КНУТД*: 36. наук. праць. Київ : КНУТД, 2016. С. 428–433.
4. Українська освіта в умовах війни : монографія / за наук. ред. С. О. Терепищого. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. 234 с.

ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ЗА ДОПОМОГОЮ ПСИХОГЕОМЕТРИЧНОГО ТЕСТУ

Родіна Ю. Д.

*кандидат фізичного виховання, доцент,
доцент кафедри педагогіки і психології*

*Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту
м. Дніпро, Україна*

У сучасності практика шкільного навчання часто є досить розвиненим сучасним контентом, що має на меті розвиток інтелектуальної сфери дитини, формування бази знань, умінь та навичок, але не виконує роль формування особистості, що у майбутньому вплине на багато моментів, у тому числі, на формування сучасно розвиненої, конкурентно-спроможної людини, а не тільки підготовленого у діяльнісній царині професіонала [2; 6]. Цьому є багато причин, у тому числі сильне скорочення аудиторної роботи під час здобування вищої освіти. Останні ж три роки з-за виникнення різних суспільно-світових проблем та проблем у країні (епідемія 2020–2021 років, війна 2022 року) ще й обмеження особистого спілкування викладач-учень, перевод його у онлайн-режим, що обмежує можливості виховного впливу. Але саме у шкільний період відбувається закладення особистості, формування психологічних новоутворень, таких як ціннісні орієнтації – адже дитина під впливом оціночних суджень інших (вчителів, однолітків, батьків) відноситься певним чином як до реальних результатів своєї діяльності, так і до самого себе як особистості [1; 5].

Важливим є тримати на контролі формування особистості школяра, мати змогу відстежувати поетапне її становлення.